

Příloha k protokolu o SZZ č.

Jméno: **Andrea Dvořáková**

Vysoká škola: **FF JU v Českých Budějovicích,
Ústav estetiky**

Obor: **Estetika**

Datum odevzdání posudku: 24. 6. 2013

Vedoucí práce: **Mgr. David Skalický, Ph.D.**

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Fikční světy fanfiction

.....
(téma)

Andrea Dvořáková se ve své bakalářské práci zabývá poměrně novým a v našich končinách teoreticky neprobádaným kulturním fenoménem - žánrem fanfiction. Fanfiction je poměrně specifickou oblastí literární tvorby, a právě specifická ve srovnání s obvyklou literární komunikací je tím, na co se autorka soustředí v první části své práce. Po krátké úvaze o otázce plagiátorství, ze kterého by bylo možné fanfiction obviňovat, se zaměřuje na čtyři oblasti, na kterých ukazuje specifika tohoto žánru: způsob publikace, závislost na jiném díle, žánrová vyhraněnost a vztah čtenáře a autora. Je, myslím, škoda, že se v závěru této kapitoly, kdy zvažuje relevanci autorského záměru pro interpretaci a hodnocení díla, až příliš podřizuje autoritě Wimsatta a Beardsleyho či Rolanda Barthesa, která ji přivádí ke kritice možných důsledků blízkého a silného vztahu autora a čtenáře, typického pro fanfiction. Bylo by zajímavější prozkoumat tento vztah podrobněji a zvážit, zda právě u fanfikce nenacházíme argumenty, které by bylo lze postavit proti tezi o intencionálním klamu či smrti autora (několika dalšími postřehy se ke vztahu autora a čtenáře Dvořáková vrací v závěrečných kapitolách práce). Vyžadují to i kontradikce týkající se těchto otázek, kdy autorka na jedné straně tvrdí: „znát autorovy intence není pro interpretaci díla vůbec důležité“ (s. 13), na druhé straně ukazuje, že: „Jednou ze specifik fanfiction, co se jejího čtení a interpretace týče, je velmi výrazná možnost autora zasahovat do čtenářovy interpretace. Děje se tak téměř vždy během (elektronického) dialogu mezi autorem a čtenářem. Takovýto dialog, ačkoliv není součástí dané povídky, může silně ovlivňovat interpretaci a názory především těch čtenářů, kteří stále hledají 'význam' díla u jeho autora. Autor pro ně má tak vysokou autoritu i mimo konkrétní dílo, že jsou ochotni upozadit svou vlastní interpretaci ve prospěch té autorovy.“ (s. 37).

Z práce A. Dvořákové je patrná důvěrná znalost tématu (včetně speciální terminologie fanfiction, vyložené v samostatné kapitole), jež je nezbytnou podmínkou pro jakékoli pojednání o tématu dosud teoreticky vesměs nereflexovaného. Ne vždy však tato znalost může být zcela dostačující: např. úvahy o důvodech žánrové vyhraněnosti fanfiction by bylo dobré založit na empirických datech, neboť bez nich jsou tvrzení typu „Často se jedná o s dobrovolnou četbou teprve

začínající studenty a žáky, kteří se v historii literatury příliš neorientují, a tak sáhnou po těch dílech, o kterých už slyšeli z médií [...], (s. 11) pouhým dohadem - snad velmi pravděpodobným, ale přece jen dohadem, na kterém není radno příliš stavět.

V další části předložené práce je fanfiction zkoumána v souvislostech kategorií „populární umění“ a „kýč“. „Zkoumána“ je vlastně výraz zcela neadekvátní pro tuto třístránkovou kapitolu, neboť jde o zběžné představení fenoménů populárního umění a kýče s kratičkou poznámkou o fanfiction. Tato část působí jako fragment; zběžně vymezuje další možný prostor úvah o fanfiction, v kontextu předložené bakalářské práce je však spíš bezcenná.

Největší pozornost je v práci věnována analýze fanfiction z perspektivy teorie fikčních světů. Čerpá především z Doleželovy *Heterocosmicy*, *Poetiky vyprávění* Rimmon-Kenanové a *Možných světů v teorii literatury* R. Ronenové, které Dvořákové dávají nejen konceptuální rámec pro analýzu fikčních světů fanfiction, ale ve kterých také nachází úvahy, jež dokáže originálním a podnětným způsobem využít (viz např. její komparace fanfiction a Doleželových úvah o postmoderních prepisech). Obsáhlá část práce je věnována fikčním entitám; Dvořáková zde nachází řadu příkladů z jednoho z nejoblíbenějších kanonických děl fanfiction - Harry Pottera, na kterých vhodným způsobem dokládá své úvahy o fanfikci, jejích charakteristických rysech, specifikách, jejím vztahu k aktuálnímu světu i k fikčnímu světu kanonického díla.

Andrea Dvořáková se ve své bakalářské práci nemohla spolehnout na několik odborných textů, které by přečetla a parafrázovala, neboť se vydala do doposud neprobádané oblasti. Z předložené práce je patrné, že je v ní velmi dobře zorientována a že je schopna její adekvátní teoretické deskripce, ke které dokáže produktivním způsobem využít odbornou literaturu z různých oblastí. Ta deskripce mohla být jistě hustší, to by však už byl úkol na obsáhlejší práci, než je práce bakalářská.

Práci doporučuji k obhajobě.

Návrh na klasifikaci bakalářské práce: **výborně minus**

.....
podpis vedoucího bakalářské práce

V Českých Budějovicích dne 24. 6. 2013